

Antwerpen, Ruusbroecgenootschap, Hs. 277.

Geestelijke liederen.

Papier, 61 fol., 152 x 184 mm, ca. 1800.

BOEKBLOK

Katernopbouw: XI²², (III + [III+ IV]+1)⁴³, VIII + 2⁶¹

Het tweede katern bestaat uit drie dubbelbladen waar in het midden twee andere katernen zijn ingevoegd. Het eerste ingevoegde katern telt drie dubbelbladen en het tweede vier. Beide katernen zijn achtereenvolgens in het midden van de oorspronkelijke katern van drie dubbelbladen genaaid. Aan die oorspronkelijk katern werd fol. 43 nog extra toegevoegd met behulp van een kim. In de laatste katern werden tussen het eerste en het tweede blad (fol. 44 en fol. 47) twee enkele bladen toegevoegd.

In het handschrift is geen foliëring noch paginering aanwezig. Het papier bevat twee verschillende watermerken. Een eerste watermerk (ca. 90 x 110 mm), deels zichtbaar op bijvoorbeeld fol. 55, beeldt mogelijk een ridder (?) met een dier af. Een tweede watermerk, te vinden op fol. 59, bestaat uit de tekst "I D K&C".

SCHRIFT EN DECORATIE

De hoofdtekst werd geschreven door één hand. Een latere hand bracht vooral grammaticale aanpassingen in de liederen aan, zoals op fol. 28r.

BAND

De omslag is gemaakt van steviger papier van ca. 155 x 190 mm. Halverwege de rug lopen naaidraadjes die zowel enige katernen onderling als de katernen en de omslag bij elkaar houden. Er zijn zowel verticale als kruisgewijze draadjes zichtbaar. Op de binnenkant van de voor- en achterzijde van de omslag en aan de buitenkant van de rug zijn er sporen van een tweede laag van papier met blauwe strepen van ca. 9 mm waarin bruine en gele bloemenmotieven elkaar afwisselen. Op de binnenzijde van de voorzijde van de omslag, tussen de resten van het blauwe papier door, staat in zwarte inkt "Ch Vos" geschreven, hoogstwaarschijnlijk verwijzend naar "Catharina Devos". De datering daarvan is onzeker. De binnenkant van de rug is verstevigd aan de hand van een extra papierstrookje, dat de blauwe papierstroken overlapt. Over de voor- en de achterzijde van de omslag loopt een horizontale vouw ter hoogte van ca. 76 mm van de onderkant van de omslag.

GESCHIEDENIS

Na het "eynde" van verschillende liederen staat vaak de naam "Catharina Devos". Mogelijk is zij de schrijfster van die liedjes. Opvallend ook is dat ook onder Franstalige liederen haar naam staat. Wellicht was Catharina Devos dus tweetalig.

Het boek kan mogelijk in (het zuiden van) West-Vlaanderen worden gesitueerd. Het lied met als titel "liedeken stemme marche van poperinge" wijst daarop. Hoewel ook een "liers liedeken" is opgenomen in de codex, indiceert ook een tweede lied een West-Vlaamse oorsprong van de codex: "jubel lied toegepast aen den eerweirden heer emanuel rossel gewesen Carmelit vierende sijn vijftig jaerige jubelê binnen brugge den 13 november 1804". Onder het desbetreffende lied staat: "op gedraegen door uwe beyde nichtjens Constantia, en Xaveria, rosseel." Dat lied geeft dus, naast een argument voor de ruimtelijke situering, ook een nauwkeurige datering van een tekst uit de codex.

LITERATUUR

[ontbreekt]

INHOUD

Het boek bevat diverse liederen, zowel Nederlandstalig als Franstalig.

Fol. 1r -7v	Vriendelijke aenspraek tot de deugd minnende jongheyd
Fol. 8r-10r	Voor den morgen-stond
Fol. 10r -12v	Voor den avond- stond
Fol. 13r – 15v	(naamloos) “Ja gij jonge vlaender lingen hoort dit raer en aerdig spel”
Fol. 15v-16r	Chanson (“jésus adorable, mon roi plain d’amour”)
Fol. 16r-16v	Chanson (“ah! Aimable solitude)
Fol. 16v-17r	Chason (sic) nouvelle
Fol. 17r-17v	La même en flameind
Fol. 18r-19r	Liedeken ofte samenspraeke tusschen den bruijd ende bruijdegom
Fol. 19v-20v	Geestelijk liedeken
Fol. 20v -21v	Liedeken van h: communie
Fol. 21v-23r	Voix de cantique avant la comunion
Fol. 23r-24v	(naamloos) “den bruij- degom waer blijft gij mijn vriendinne mijn bruijd mijn engelinne “
Fol. 25r-26v	Liedeken van de gehoorsaemheijd
Fol. 26v-27v	Liers liedeken
Fol. 27v-28v	Liedeken van de verachtinge des weirelds
Fol. 29r-29v	(naamloos) “rust uijt o bruijd uijt sweirelds jdelheden”
Fol. 29v-30r	Liedeken van den christelijken vrede en heylige eendrachdigheijd, om alle wel te onder houden, besonderlijk in de godtvruchtige gemeijnte en heijlige vergaederingen.
Fol. 30v-31v	Liedeken van de h: Communie
Fol. 31v-32v	Nieu liedt van het draegen des kruysen christi voor hem alleen
Fol. 33r-33v	Aen de h. engelen bewaerders
Fol. 33v-35r	Zedelijke gedachten op 't aenschouwen der bloemen
Fol. 35r-35v	Liedeken (“o jesus mijn hopp (sic) mijn leven”
Fol. 35v-36r	Liedeken van de h. communie (“als een hert die naer 't water sucht”)
Fol. 36r-37r	Liedeken van het doopzel
Fol. 37r-38v	Liedeken van de onbevleete ontfangenisse van de alderheyligste maegd maria
Fol. 38v-39r	Geestelijke gezangen 's morgens
Fol. 39v-40r	Of anders zegt: laet ons godt bedanken omdat hij ons deesen nacht heeft gespaert
Fol. 40r-41r	Ter eere van het alderheyligste sacrament
Fol. 41r-42r	(naamloos) “verheugt u, lieve zielen, een wonder is geschied”
Fol. 42r-42v	Om te werken met goeden moet
Fol. 43r-45r	Het geestelijk orlogie spelende op d'herten van jesus en maria
Fol. 45v-46v	(naamloos) “hoe gelukkig is't verbinden dat een maegd met jesus doet”
Fol. 46v-49r	Liedeken van den gulden a.b.c.
Fol. 49r-51r	Liedeken stemme marche van poperinge
Fol. 51r-51v	Chanson (“c'est un erreur de vivre mal dans la jeunesse”)
Fol. 51v-52v	Gesang (is ons een zon gedoken Een tweede heeft haer ontloken)
Fol. 52v-53v	Geestelijk liedeken (ach ach hoe zoet zijn de hemelsche genuchten)
Fol. 53v-54r	Bereydinge tot de h. Communie
Fol. 54r-54v	Danksegginge naer de h. Communie
Fol. 54v-55v	“jubel lied toegepast aen den eerweirden heer emanuel rossel gewesen Carmelit vierende sijn vijftig jaerige jubelê binnen brugge den 13 november 1804”

